

Dienst Justitiële Inrichtingen
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Keuzestage forensische psychiatrie

Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie

Keuzestage forensische psychiatrie

Als arts in opleiding tot specialist (AIOS) kun je bij het Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie (NIFP) een keuzestage forensische psychiatrie volgen. Forensische psychiatrie bevindt zich op het snijvlak van psychiatrie en strafrecht. Maak kennis met dit uitdagende specialisme.

Wat doet een forensisch psychiater?

Forensische psychiatrie is een prachtig vak. Het kent vele uitdagingen. Vrijwel dagelijks zie je in het nieuws forensisch-psychiatrische onderwerpen voorbijkomen. Regelmatig lopen emoties in maatschappelijke of politieke discussies hoog op. ‘Wat moet er gebeuren met de verwarde bedreiger / gevaarlijke gek / gestoorde dader?’ Op dit soort vragen wordt ook van onze beroepsgroep een antwoord verwacht. Forensisch psychiater begeben zich daarmee voortdurend op het snijvlak van psychiatrie en (straf)recht.

Wij houden van ons vak omdat:

- Onze patiëntenpopulatie een grote variëteit en complexiteit laat zien van psychiatrische aandoeningen.
- Het veel creativiteit en flexibiliteit van ons vraagt om contact te leggen en houden met geprikkelde, agressieve of afwerende mensen.
- We voortdurend afwegingen maken om effectieve en ethisch verantwoorde patiëntenzorg te leveren: rondom *informed consent*, crisisinterventie en risico-inschattingen.
- We nauw samenwerken met andere disciplines: (forensisch) psychologen, gevangenisdirectie en beveiligingspersoneel, huisartsen en verpleegkundigen, advocaten, rechters en officieren van justitie.

Onze ambitie is het opleiden van geëngageerde psychiater, die zo gegrepen worden door ons werkveld dat ze forensisch psychiater willen worden. Wij vinden het belangrijk dat je bij ons kennismaakt met zo veel mogelijk facetten van het forensisch veld. Tegelijkertijd bieden we jou verregaande mogelijkheden tot verdieping, afhankelijk van jouw eigen doelstellingen. Deze brede inkijk en verdieping in ons werkveld, is hoe dan ook nuttig in je verdere carrière. Ook voor die psychiater die na hun keuzestage besluiten om toch een ander aandachtsgebied of specialisatie te kiezen.

Bij ons kun je leren om je psychiatrische kennis en vaardigheden in te zetten. Dit kan in de forensisch-psychiatrische diagnostiek. Bijvoorbeeld door consulten voor de rechtbank en door het schrijven van pro Justitia rapportages. Maar ook in de behandeling van justitiabelen. In penitentiaire inrichtingen (PI's), en in het bijzonder in de penitentiaire psychiatrische centra (PPC's).

De stage

Wij bieden acht stageplaatsen per jaar aan, met een duur van zes maanden tot een jaar. Iedere locatie heeft eigen aandachtsgebieden en mogelijkheden.

1. Pieter Baan Centrum in combinatie met NIFP Midden-Nederland (twee opleidingsplaatsen)

Deze keuzestage van een jaar bestaat uit een klinisch en een ambulante deel. Het klinische deel volg je in de observatiekliniek het Pieter Baan Centrum (PBC). Deze kliniek is een onderdeel van het NIFP en is gevestigd in Almere. Als AIOS maak je deel uit van multidisciplinaire onderzoeksteams. Je schrijft onder supervisie de psychiatrische onderdelen van het PBC-rapport. Dit doe je in ongeveer tien verschillende zaken, afhankelijk van de complexiteit van de zaken.

Het tweede deel van deze stage ben je de helft van de tijd bij het Pieter Baan Centrum. Daarnaast volg je de ambulante deelstage bij NIFP Midden-Nederland. Dit onderdeel bestaat uit het verlenen van zorg in detentie en deelname aan het Psycho-Medisch Team binnen de PI. Ook behandel je psychiatrische patiënten met vaak ernstige drugsverslaving op de afdeling voor stelselmatige daders (ISD). Ten slotte doe je voorgeleidings- en trajectconsulten van verdachten die in verzekering zijn gesteld. Dit gebeurt op verzoek van de rechter-commissaris bij de rechtbank. Hierbij adviseer je of, en zo ja welk, pro Justitia onderzoek nodig is. Ook beoordeel je of de verdachte extra zorg nodig heeft, bijvoorbeeld in een PPC.

2. PPC in Zaanstad/NIFP Noord-Holland, PPC in Scheveningen/NIFP Zuid-Holland en PPC in Vught/NIFP Zuid-Nederland (totaal zes opleidingsplaatsen)

Deze keuzestage bestaat uit een klinisch deel en een ambulante deel. Het klinische deel vindt plaats in een PPC, in Justitieel Complex Zaanstad, PI Haaglanden (Scheveningen) of PI Vught. Een PPC is een psychiatrisch behandelcentrum waar justitiabelen met complexe psychiatrische problematiek behandeld worden. Vaak hebben deze mensen psychotische stoornissen, al dan niet in combinatie met verslavingsstoornissen, verstandelijke beperking en/of persoonlijkheidsstoornissen.

Het ambulante deel van de stage vindt plaats bij NIFP Noord-Holland (Amsterdam), NIFP Zuid-Holland (Den Haag) of NIFP Zuid-Nederland (Den Bosch). Het ambulante deel van de stage is vergelijkbaar met de stage zoals beschreven bij Midden-Nederland. Het bestaat dus uit de combinatie zorgverlening in een reguliere PI, en voorgeleidings- en trajectconsulten. Tijdens het ambulante deel van de stage kun je onder supervisie twee tot drie ambulante pro Justitia rapportages schrijven.

Bij deze keuzestage kun je kiezen voor een stageduur van een jaar of zes maanden. Bij een stageduur van een jaar volg je beide onderdelen (klinisch en ambulante). Je ziet dan het forensisch werkveld in de volle breedte. Onze voorkeur gaat daarom uit naar AIOS die een keuzestage van een jaar willen volgen. Heb je slechts ruimte voor zes maanden, dan kun je kiezen tussen een half jaar klinisch (PPC) of een half jaar ambulante (NIFP-dienst). Vanzelfsprekend doen we ook dan ons best je met zoveel mogelijk facetten van het vak kennis te laten maken.

Onderwijs

Naast de keuzestage forensische psychiatrie bieden we alle AIOS de mogelijkheid om de pro Justitia opleiding bij het NIFP te volgen. Tijdens deze opleiding wordt je opgeleid tot pro Justitia rapporteur. Volg je de keuzestage forensische psychiatrie van een jaar? Dan krijg je de pro Justitia opleiding in zijn geheel van ons vergoed. Wanneer je de keuzestage van zes maanden volgt, dan krijg je deze opleiding naar rato vergoed. Na registratie als psychiater en het succesvol afronden van deze opleiding kun je registratie als gerechtelijk deskundige bij het Nederlands Register voor (NGRD) aanvragen. Je bent dan voor twee jaar voorwaardelijk geregistreerd als gerechtelijk deskundige.

Elke maand is er voor alle AIOS en GZ-opleidingen (en andere geïnteresseerde collega's intern) een onderwijsmiddag waarin uiteenlopende onderwerpen aan bod komen. Ook kun je intervisiebijeenkomsten bijwonen. We bieden je de mogelijkheid om op werkbezoek te gaan bij diverse ketenpartners, zoals tbs-klinieken. Verder kun je rechtszittingen bijwonen. Het NIFP organiseert regelmatig casuïstiekbijeenkomsten en voordrachten van externe sprekers. Verder biedt het NIFP trainingen in de toepassing van risicotaxatie-instrumenten en forensische expertsystemen.

Dagelijkse begeleiding

De opleider en plaatsvervangend opleider zijn nauw betrokken bij de voortgang van je opleiding tot psychiater. Op elke stagelocatie is, naast je werkbegeleider, ook een opleidingscoördinator aanwezig. Deze kun je gemakkelijk en snel benaderen voor organisatorische of casus-overstijgende aspecten. Tijdens je stageperiode word je dagelijks begeleid door een of meerdere ervaren psychiaters. Iedere twee weken heb je groepsmentoraat. Mentoraat verzorgen wij in groep (van maximaal acht AIOS) door een ervaren mentor, die niet tot de werkbegeleiders behoort. Bij het schrijven van pro Justitia-rapportages voor je opleiding tot pro Justitia rapporteur word je intensief begeleid door (minimaal) twee psychiaters die de supervisoropleiding hebben gevolgd.

Wetenschappelijke verdieping

Je kunt voor, tijdens of na je stage bij het NIFP ook je eindreferaat voorbereiden. Of je anderszins nader verdiepen in de wetenschappelijke kanten van het forensisch werkveld. Daarvoor koppelen we je aan een psychiater en senior wetenschappelijk onderzoeker van de afdeling Wetenschap en Opleidingen.

Goed om te weten

Er is grote belangstelling voor de keuzestage forensische psychiatrie. Neem op tijd contact op met de opleiders. Je kunt de keuzestage in voltijd en – met RGS-goedkeuring – in deeltijd volgen.

Contact

dr. S.J. Roza, opleider

drs. L.J.H. Kuipers, plaatsvervangend opleider
(088) 0710240

aiosopleiding.nifp@dji.minjus.nl

Over het NIFP

Het Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie (NIFP) is een landelijke dienst van de Dienst Justitiële Inrichtingen, onderdeel van het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Het NIFP biedt expertise en kennis op het gebied van de forensische psychiatrie en psychologie en somatische zorg in detentie.

De missie van het NIFP is *'Advies en zorg voor een veilige en humane samenleving.'*

NIFP (hoofdkantoor)

Postbus 13369
3507 LJ Utrecht
088 071 01 40
www.nifp.nl

December 2021 | Dit is een uitgave van het NIFP

Dienst Justitiële Inrichtingen
Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie
nifp@dji.minjus.nl